

Vt 4 Napapiiri - Vikajärvi

Suunnittelukohde 10/2019

Vt 4 Helsinki-Utsjoki on Pohjois-Suomen tärkein tieyhteys. Lisääntyvän kaivos- ja puutavara liikenteen myötä ohitustarve kasvaa ja onnettomuusriski lisääntyy. Tien kapeudesta johtuen kevyen liikenteen olosuhteet ovat heikot, ongelma korostuu talviaikaan.

NYKYTILA

Tie on keskeinen osa kansainvälistä liikennekäytävää, joka toimii yhteytenä Pohjois-Suomen lisäksi Ruotsiin ja Norjaan sekä Luoteis-Venäjälle. Lapin kaivoshankkeet sekä koko Barentsin alueen luonnonvarojen hyödyntäminen ja siihen liittyvät investoinnit ja kuljetukset lisäävät tulevaisuudessa valtatie merkitystä entisestään. Väylä toimii myös yhteytenä pohjoisesta Pietariin. Tie on osa valtakunnallista päätieverkkoa sekä TEN-T verkkoa (kattava verkko).

Välillä Napapiiri - Vikajärvi (ja edelleen Sodankylä) korostuvat erityisesti tavaraliikenteen tarpeet, mutta myös matkailu, asiointi, ostos- ja vapaa-ajanliikenne. Kuljetuksista huomattava osuus on pohjoisesta tulevia puutavara- ja kaivoskuljetuksia. Maantiekuljetukset ovat ainoa vaihtoehto Rovaniemeltä pohjoiseen. Ongelmina ovat tien kapeus koko välillä, rakenteelliset ongelmat, ohuet päällysteet, pienipiirteinen vaaka- ja pystygeometriasta, ohituspaikkojen puute (paljon sulkuiivalla merkittyjä näkemäkatveja), suuri poro-onnettomuusriski, suuri yksityistieliittymien määrä ja pääliittymien kääntymiskaistojen puute. Jakson onnettomuustiheys ja -aste ovat suurempia kuin pääteillä keskimäärin.

Tie kuuluu suurten erikoiskuljetusten tavoiteverkkoon ja valtatie kapeus aiheuttaa paikoitellen ongelmia koostamistilanteissa. Reitillä liikennöidään kokeiluluontoisesti erikoisluvalla normaalia suuremmilla kuormilla (104 tn, 84 tn). Tulevaisuudessa nämä ns. HCT-kuljetukset mahdollisesti yleistyvät, mikä aiheuttaa suuria haasteita tien päällysteen ja rakenteen kunnossapidolle.

Pitkämatkaisessa henkilöliikenteessä valtatie merkitys matkailuväylänä korostuu. Valtatielle, kuten muullekin Lapin tielverkolle, on ominaista matkailusta aiheutuva liikennemäärien voimakas kausivaihtelu, mikä ei nouse esille valtakunnallisissa liikennemäärätarkasteluissa. Viikkaimpina aikoina liikennemäärä Rovaniemen ja Ivalon välillä on jopa kaksinkertainen keskimääräiseen verrattuna ja jopa viisinkertainen vuoden hiljaisimpaan ajankohtaan verrattuna. Sesonkien pidentyessä ja kesämatkailun vetovoiman kasvaessa matkailu on enenevässä määrin muuttumassa ympärivuotiseksi. Lapin vaihtelevissa, kylmissä ja liukkaissa olosuhteissa autoilemaan tottumattomien matkailijoiden liikenneturvallisuudesta huolehtiminen asettaa tielverkon palvelutasolle ja kunnolle keskimääräistä suurempia vaateita jo nyt, mutta varsinkin tulevaisuudessa raskaan liikenteen määrän kasvaessa vielä nykyisestä.

Lisääntyvän kaivos- ja puutavara liikenteen myötä ohitustarve kasvaa ja onnettomuusriski lisääntyy. Tien kapeudesta johtuen kevyen liikenteen olosuhteet erityisesti tienvarren kylmien kohdalla ovat heikot, ongelma korostuu talviaikaan.

HANKE JA TAVOITTEET

Tietä levennetään tavoiteleveyteen (10/7 m), geometriaa, kantavuutta ja rakenteellista kestävyyttä parannetaan. Toteutetaan yksityis- ja rinnakkaistiejärjestelyitä. Rakennetaan kevyen liikenteen alikulkuja. Liikenneturvallisuus, sujuvuus sekä kevyen liikenteen olosuhteet paranevat.

AIKATAULU

- Rakentaminen aloitetaan aikaisintaan v. 2023. Kohteen toteuttamisesta ei ole päätöstä.

KUSTANNUKSET

Arvioidut kustannukset n. 8,3 milj.€, MAKU 130, 2010=100

VAIKUTUKSET

- + Liikenneturvallisuus paranee
- + Liikenteen sujuvuus paranee
- + Tavaraliikenteen ajo-olosuhteet paranevat
- + Tiestön rakenteellinen kestävyys varmistetaan
- + Kasvavan matkailuliikenteen turvallisuus paranee
- + Kevyen liikenteen olosuhteet paranevat